

Culturele
ANBI

410de concert
Dinsdag 24 mei 2022
20.00 uur

Liedduo

Arvid Fagerfjäll, *bariton*

Hikaru Kanki, *piano*

1ste Prijs-winnaars van het
Internationaal Vocalisten Concours
Den Bosch 2021

Kleine Zaal
Deventer
Schouwburg

Programma

Robert Schumann - Liederencyclus Op. 35

Justinus Kerner

1. Lust der Sturmnacht
2. Stirb', Lieb' und Freud'!
3. Wanderlied
4. Erstes Grün
5. Sehnsucht nach der Waldgegend
6. Auf das Trinkglas eines verstorbenen

Freundes

7. Wanderung
8. Stille Liebe
9. Frage
10. Stille Tränen
11. Wer machte dich so krank?
12. Alte Laute

Pauze

Dai Fujikura - Uit: My letter to the world

Emily Dickinson

This is the letter

Gabriel Fauré

Prison *Paul Verlaine*

Claude Debussy - Uit: Fêtes Galantes II

Colloque Sentimental *Paul Verlaine*

Francis Poulenc - Uit: Chansons Gaillardes

La belle jeunesse (*onbekende dichter*)

Benjamin Britten - Uit: Songs and Proverbs

The Tyger *William Blake*

Franz Schubert

Memnon *Johann Mayrhofer*

Franz Schubert - Uit: Schwanengesang D 957

15. Die Taubenpost *Gabriel Seidl*

Arvid Fagerfjäll en Hikaru Kanki

Het Internationaal Vocalisten Concours in Den Bosch is bedoeld voor zangers en begeleiders die nog aan het begin van hun carrière staan. Dit liedduo won op 21 november afgelopen jaar de 1ste prijs, de Eugène Pannebakkerprijs. Hikaru Kanki won bovendien de Rudolf Jansenprijs, toegekend aan de meest onderscheidende pianist van de finale.

Bariton Arvid Fagerfjäll (Zweden, 1991) beschrijft zichzelf als een ontdekkingsreiziger, altijd op zoek naar nieuw repertoire. Hij studeerde in Zweden, Duitsland en Italië. Naast de liedkunst is hij zich ook op operagebied aan het ontplooiën, met recente debuten in Aken en Nedersaksen.

Pianiste Hikaru Kanki (Japan, 1993) kreeg haar opleiding in Hannover, waar zij naast piano ook liedinterpretatie studeerde. Zij won al eerder verscheidene prijzen: in Italië, Oostenrijk en Duitsland. Ze debuteerde op haar 11de in Japan. Momenteel is zij verbonden als begeleidster aan de zangopleiding in Hannover.

***Dit concert wordt u
aangeboden door de
Stichting Rudolf H. Schmidtfonds.***

Robert Schumann (1810-1856) had wat prikkels nodig om zich aan de liedkunst te gaan wijden. In de 1ste periode van zijn componistenbestaan hield hij zich eigenlijk alleen met de piano bezig. De beperkingen van het instrument begonnen hem te hinderen in 1839. Vocale muziek achtte hij tot dan toe inferieur aan instrumentale, zo schreef hij aan een bevriende componist.

Maar toen er in 1838-39 een grote uitgave van de liederen van Schubert verscheen, begon hij die toch diepgravend te bestuderen. Mendelssohn spoorde hem juist in die tijd aan zich ook eens met liedkunst bezig te gaan houden. Maar de grootste aanleiding was toch zijn jonge vrouw Clara. Zo wierp hij zich met al zijn energie op een voor hem nieuw genre en schreef tot eind 1840 wel 140 liederen. Deze

Clara Schumann-Wieck (1819-1896) in het jaar van haar huwelijk in 1840

overweldigende hoeveelheid was een antwoord op de enorme emotionele en psychische behoefte zich te uiten. Ze worden in het algemeen allemaal gezien als een uiting van zijn liefde voor Clara. De cyclus van 12 liederen op gedichten van Kerner schreef hij midden 1840 (na bijvoorbeeld 'Liederkreis' (Eichendorf),

Dichterliebe, Frauenliebe und Leben, Myrthen en de Heine-liedcyclus Op. 24, om er maar een paar te noemen). Zijn voorgenomen huwelijk met Clara was toen net goed-gekeurd door het Hof van Beroep.

Justinus Kerner was bekender als schrijver van een "romantisch" boek over parapsychologie dan als dichter. Zijn gedichten verwijzen vaak naar de buitenkant, naar een sterk aards bewustzijn, de wereld zoals die zich voordoet.

Niettemin is de rode draad door de 12 gedichten van Op.35 de schildering van verlies en verlangen. Het levert bij elkaar een mooi palet op van emoties en stemmingen. In *Lust der Stormnacht* staan mineur en majeur tegenover elkaar: de storm buiten en de

Justinus Kerner (1786-1862) in 1844, door Alexander Bruckmann

gezelligheid binnen. In de beide 'wandelliederen' *Wanderlied* en *Wanderung* wordt lustig doorgestapt. In *Erstes Grün* zorgt de piano voor lenteachtig tussenspel, maar de weemoed van vroeger krijgt toch de overhand. De rijke melodie en Brahms-achtige begeleiding winnen het van de tekst in *Sehnsucht*. Plechtig ritueel komen we tegen in het zeer

ontroerende *Stirb', Lieb' und Freud*. Wat kan beter de totale onthechting uitdrukken dan de kopstem? Ook in *Auf das Trinkglas* geldt, dat begeleiding en melodie meer dan goedmaken wat in de tekst onderbelicht is. De stemming van de cyclus wordt meer reflectief naar het eind. *Stille Liebe* is een liefdeslied voor Clara. Als avondrood en vogelzang niet bestonden, wat zou een mens met vreugde kunnen vervullen? Met dit vraagteken eindigt *Frage*, niet in de hoofdtoonsoort. *Stille Tränen* is het emotionele hoogtepunt van de cyclus en drukt heel Schumann's romantische verlangen uit. In de laatste twee liederen trekt de dichter zich steeds meer terug in zichzelf. In *Wer machte dich so krank* volgt nog een naspel in de piano, maar in *Alte Laute* (Klanken van vroeger) wordt de verstilling volledig.

Dai Fujikura (Japan, *1977) woont sedert zijn 15de in Engeland. Hij timmert internationaal veel aan de weg en is een gevierd componist. Hij verwierf wereldwijd (co-)opdrachten van talloze festivals, theaters en operahuizen.

We horen een lied uit de cyclus *Letter to the World* (2012), die hij later ook georkestreerd heeft.

Debussy - 1905

Claude Debussy (1852-1918) was een grote vernieuwer in de muziek. Belangrijk was zijn kennismaking met de Javaanse gamelan op de Wereldtentoonstelling in Parijs in 1889. De Javaanse 5-toonsmuziek kent 3 systemen. Er ging een wereld voor hem open. Met die nieuwe ervaring ontwikkelde hij uiteindelijk een eigen toonladder met zes hele toonsafstanden. De *Fêtes Galantes* van Verlaine (1867) zijn net als door veel andere componisten ook door Debussy getoonzet. Het werd een cyclus van 6 liederen in 2 boeken. De eerste 3 liederen dateren uit 1891 en hebben nog de Javaanse karaktertrekken. Maar in de latere 3 uit 1904 is het de typische "Debussyaanse" toonladder geworden, ook in het prachtige laatste lied uit de cyclus dat vanavond klinkt. De 3 liederen uit *Fêtes Galantes II* zijn qua inhoud gekoppeld en gaan over de problematische relatie man-vrouw (vanaf de geboorte tot voorbij de aardse dood). Paul Verlaine deed niet aan lichte kost.

Poulenc - 1922

Francis Poulenc (1899-1963) schreef zijn cyclus van 8 *Chansons gaillardes* op anonieme 17de eeuwse teksten. De teksten zijn niet alleen vrolijk maar ook scabreus. Schoon zeer geliefd repertoire bij baritons, hoort men de cyclus toch zelden. Wat men daaraan mist? Beoordeelt u het zelf in het geestige *La belle jeunesse*, nr 7. Joep Walter

De zeven concerten van seizoen 2022-2023 vindt u o.a. beschreven in de nieuwe seizoensfolder en op de website.

**Programmatoelichtingen en recensies:
www.kamermuziek-deventer.nl**